

OPONENTNÍ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek oponenta práce

Autorka práce: Bc. Jana Šrédlová

Název práce: Sociální bydlení v České republice, aneb příběh jednoho zákona

Autor posudku: Ing. Michaela Šojdrová.

Tématem diplomové práce je sociální bydlení a jeho koncepční i legislativní zakotvení v České republice. Cílem diplomové práce je identifikace rámců spojených s přístupem a s diskusí o sociálním bydlení v ČR. Téma i cíl práce je aktuální, ale zdá se, že jde o velmi těžké téma, které nenachází dlouhodobě uspokojivé řešení. **Proto hodnotím pozitivně výběr tématu i jistou odvahu, která k jeho výběru byla potřebná. Za hodnotnou část diplomové práce považuji teoretickou i metodologickou část, přehled diskurzních rámců, jako výsledků kvalitativního výzkumu a využití těchto výsledků pro závěry.**

Výzkumné otázky, které byly zaměřeny na veřejně politický diskurz, na diskurzivní rámce a na názory aktérů byly formulovány správně s ohledem na cíl diplomové práce. Výsledky práce přinášejí na tyto otázky odpovědi, i když časový rámec není zcela přesně dodržen. Studentka se v odpovědích nemůže vyhnout překročení časového rámce, přirozeně považuje za nutné popsat delší časový úsek vývoje bytové politiky než je posledních 15 let.

Strukturace práce

Z hlediska struktury je mírně nevyvážená část obsahující zjištění kvalitativního výzkumu, viz kapitola 8 Diskurzivní rámec sociálního bydlení v ČR a závěrů. Obě části jsou obsahově velmi cenné a mohly by být obsažnější. Za dílčí nedostek považuji znepřehlednění struktury opakovaným přeskokováním z historie do současnosti a opakováním událostí v části 5 Konceptualizace a v části 7 Vývoj institucionálního prostředí.

K teoretickým východiskům a přístupům nemám zásadní připomínky. Teorie historického institucionalismu, sociální konstruktivismus jsou dobře zvolené a velmi podrobně popsány. Z hlediska teorie by bylo vhodné zvýraznit jakou roli hraje podpora dostupného bydlení a sociálního bydlení v rámci sociální politiky obecně. Toto základní vymezení mi v diplomové práci chybí.

Práce využívá rovněž teorii sociálního začleňování a zmiňuje iniciativu Evropské unie. Zde upozorňuji na nevhodně použitý termín na str. 39 „ideologie Evropské unie“, neboť nic takového neexistuje. Rovněž na straně 43 je uvedena věta, se kterou nemohu souhlasit: „Problém inegrace Romů tkví v jejich nepřítomnosti ve veřejné politice.“ Jednak stylisticky je to nejasné, ale pokud toto konstatování mám chápat jako nedostek pozornosti věnovaný Romům ve VP, pak ani s tímto konstatováním nemohu souhlasit. Ostatně studentka sama v této DP vyjmenovává řadu koncepcí a politiky, které vlády postupně zpracovaly. Problém je v jejich naplňování, v prosazování opatření, které VP v koncepcích vlády a ministerstev navrhuje.

Za silnou stránku této diplomové práce považuji metodologický přístup. Připomínky mám k aplikaci jednotlivých metod. Studentka zdůvodnila využívání kvalitativního výzkumu, ale nezdůvodnila výběr oslovených expertů. Kvalitě práce by prospěl zástupce SFRB.

Z hlediska věcné správnosti mám připomínky k popisu vývoje bytové politiky v ČR. Popis historického vývoje bytové politiky opomíjí formu družstevního vlastnictví a bytová družstva jako jednu ze zásadních forem zajišťování bydlení před rokem 1989, ale také po roce 1989. V této deskripci chybí přesnější popis dotací státu jak v rámci tzv. „startovacích bytů“ tak programů využívaných na obnovu a regeneraci bytového fondu. Sociální zabezpečení v ČR má mimo jiné 2 základní systémové prvky, které studentka systematicky neuvádí a to je příspěvek na bydlení a doplatek na bydlení. Přehlednost a přesnost popisu stávajícího systému bytové politiky a opatření pro zajištění dostupnosti bydlení jsou nezbytným předpokladem pro kvalitní politickou analýzu.

Pozitivně hodnotím prezentaci výsledků v přehledu diskurzních rámců. Jedná se o velmi dobře zpracovanou a přínosnou část diplomové práce. Z těchto výsledků vyplávají cenné závěry, které odpovídají na výzkumné otázky. Celkově by bylo žádoucí více se soustředit právě na zdůraznění těchto závěrů. Zjištěné odlišnosti a naopak společná stanoviska obou rámců k dalšímu postupu a rozhodování o sociálním bydlení jsou velmi cenná z hlediska veřejné politiky a s ohledem na cíle diplomové práce.

Použitá literatura je bohatá, dobře zvolená. Z hlediska dat byla využita dostupná data se zaměřením na sledování kvalitativních ukazatelů. Tato metoda byla pro cíl této práce vhodná. Ukazuje se však limit takto pojatého kvalitativního výzkumu pro využití v dané veřejné politice. Pokud by bylo třeba hledat argumentaci pro vypracování nové politiky zaměřené na podporu sociálního bydlení, včetně nového zákona, bylo by nezbytné připojit kvantitativní ukazatele.

Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě a hodnotit ji známkou „velmi dobře“.

Datum: 9. 6. 2015

Podpis: Michaela Šojdrová